

**Posudek oponenta diplomové práce**

**Název práce:** Nejvyšší kontrolní úřad – postavení, působnost a kontrola  
**Diplomant/ka:** Bc. David Veselý  
**Autor posudku:** JUDr. PhDr. Jan Malast, Ph.D.

---

Předmětem tohoto posudku je diplomová práce Davida Veselého zpracovaná na téma „Nejvyšší kontrolní úřad – postavení, působnost a kontrola“.

Diplomant si jako cíl své práce stanovil *„komplexní charakteristiku nejvyšší auditní instituce na našem území, které se snažím dosáhnout převážně za užití rozboru platné legislativy, aplikací zajímavých a tematicky vhodných judikátů soudů a čerpáním informací z relevantní literatury a oficiálních stránek institucí“* (str. 10).

Takto formulovaný cíl magisterské diplomové práce zjevně není zcela ideální, a to nejen pro svou relativně nízkou nekonkrétní ambici (opravdu lze na cca 70 stranách textu nabídnout čtenáři „komplexní charakteristiku“?), ale zejména pro svůj široký záběr. Diplomová práce by se měla zaměřit se na konkrétní problém, na pokud možno co nejjasněji specifikovaný cíl a záměr, který by měla co nejpřesněji a nejpodrobněji analyzovat a snažit se jej vyřešit, objasnit, či alespoň zaujmout odůvodněné a vyargumentované stanovisko. Tomu koneckonců odpovídá i příslušný předpis, podle něž by diplomová práce měla být *„odborným textem, který má charakter rozsáhlejší teoretické studie, která přináší nový pohled na zadaný problém nebo je fundovanou analýzou zkoumaného problému a variant jeho řešení“* (čl. VI odst. 4 Vyhlášky děkana č. 53D/2021, o státní závěrečné zkoušce – obhajoba diplomové nebo bakalářské práce).

Práce je rozdělena do pěti kapitol, včetně číslovaného úvodu a závěru. Kapitoly jsou nazvány jen velmi stručně a nekonkrétně a čtenáři orientaci v textu příliš neusnadňují – co by měl například hledat v kapitole nazvané „Nejvyšší kontrolní úřad“ v práci na téma „Nejvyšší kontrolní úřad – postavení, působnost a kontrola“, když se název kapitoly fakticky překrývá s názvem celé práce? I za pomoci podkapitol a oddílů se nicméně zdá, že v rámci první (resp. po úvodu druhé) kapitoly se diplomant snaží o institucionální uchopení Nejvyššího kontrolního úřadu, zatímco třetí kapitola „Kontrola vykonávaná NKÚ“ je zaměřena na kontrolní proces NKÚ. Ani to však nelze říci bez výhrad, neboť třetí kapitola obsahuje i obecná teoretická východiska kontrolních činností v oblasti veřejné správy, a to třeba včetně natolik vzdálených institutů, jako je třeba správní či ústavní soudnictví atp., přičemž součástí tohoto „obecného vymezení“ kontrolních činností je i NKÚ, což je sice v pořádku, ale logické určitě není, že zde pisatel opakuje jeho základní představení (str. 53 a 54) poté, co mu věnuje několik desítek stran v předcházející kapitole. Poslední kapitola před závěrem označená jako „Pravomoc, působnost a kontrola NKÚ de lege ferenda“ pak nabízí nejen vlastní

diplomantovy úvahy nad možnými změnami platného práva, ale také stručný přehled vybraných existujících (či proběhnuvších) novelizačních návrhů.

Snad s výjimkou nepřesných, resp. ne zcela určitých názvů hlavních kapitol, stejně jako občasného opakování informací, je možno konstatovat, že struktura práce je v zásadě logické a odpovídající zvolenému tématu i stanovenému cíli.

Po obsahové stránce je možné konstatovat, že práce je sice prosta výraznějších faktických chyb, to je však do určité míry dáno i tím, že vykazuje především popisný charakter. Je sice v pořádku, že pisatel čtenáře provádí tématem od základů, opakování notorií (přínejmenším v rámci odborné veřejnosti, do níž se autor jistě chce absolvováním právnické fakulty zařadit) je však v kvalifikační práci nutno omezit na nezbytné minimum a pozornost věnovat právě té „*rozsáhlejší teoretické studii, která přináší nový pohled na zadaný problém nebo je fundovanou analýzou zkoumaného problému a variant jeho řešení*“ (čl. VI odst. 4 vyhlášky děkana FPR č. 53D/2021, o státní závěrečné zkoušce – obhajoba diplomové nebo bakalářské práce.

Na jednu stranu by tak sice bylo možné ocenit, že informace převzaté z webu NKÚ – které se pravidelně objevují snad ve všech kvalifikačních pracích studentů právnických fakult – občas prokládá diplomant i dalšími, odbornějšími prameny respektovaných autorů (Hledíková, Pavlíček, Kopecký...) či institucí (např. nález Ústavního soudu na str. 16, 22, 25...), na stranu druhou je však nutno zdůraznit, že čerpání z odborných zdrojů by v diplomových pracích mělo být samozřejmé a přirozené, nikoliv hodno zvláštního obdivu. V předložené práci však informace laického (či laicizujícího) charakteru přebírané převážně z webu NKÚ bohužel výrazně převažují (zejména, ale nikoliv výlučně, ve druhé kapitole), na případné právní úvahy čtenář narazí jen zcela výjimečně (například poměrně zajímavá zmínka o sporu mezi NKÚ a PSP na str. 34 a 35).

Obsahově nejzajímavější, a přísně vzato jediná, která nejvíce splňuje obecné požadavky na magisterské práce, je kapitola poslední, resp. čtvrtá, a to přesto, že stále v ní převažují informace především buď z již podaných novelizačních návrhů, které již prošly patřičnou (a relativně snadno dohledatelnou) odbornou a/nebo politickou debatou, anebo z již publikovaných odborných příspěvků (str. 75 a násl.). Vlastních názorů či dokonce diplomantových právních zhodnocení se bohužel ani zde čtenář nedočká.

Formální náležitosti práce jsou v zásadě standardní, objevují se jen víceméně marginální chyby. Patrně nejčastěji se objevující chybou je neúplný výčet autorů kolektivních monografií – učebnici správního práva nenapsal sám prof. Hendrych, učebnici historie správy nenapsala sama prof. Hledíková, učebnici ústavního práva sám prof. Pavlíček, časopis (!) AUC nenapsali jen doc. Prášková a prof. Kopecký atd. atd.

Předložená práce v nejobecnější rovině splňuje náležitosti požadované pro kvalifikační práce studentů právnické fakulty, zejména z obsahového hlediska však bohužel nedosahuje výšin (anebo hloubek), které bychom i podobných textů oprávněně očekávali. Autor sice sesbíral a zjevně také prostudoval celou řadu tematicky zaměřených materiálů, na jejichž základě následně svůj text postavil (důkladně a poctivě, za dodržení naprosté většiny požadavků akademického psaní), podařilo se mu však sepsat v nejlepší podobě spíše

informační a „seznamovací“ spis, jakkoliv vcelku fundovaný a vystavěný na víceméně relevantních základech. O tom, že jde o vlastní rozsáhlejší teoretickou studii tak, jak ji chápe výše citovaný děkanský pokyn, však bohužel lze mít důvodné pochybnosti.

Předběžně proto navrhuji hodnotit práci stupněm „Dobře“ s tím, že případná korekce tohoto hodnocení (a to oběma směry) může vyplynout z diplomantovy úrovně v rámci ústní diskuse při obhajobě práce.

Podněty k diskusi:

Ve vztahu ke str. 62 – jaký je podle autora (a názorů odborné veřejnosti tak, jak je poznal) charakter pořádkové pokuty ukládané podle zákona o NKÚ – jde spíše o zajišťovací, anebo sankční instrument? Má NKÚ právo (či povinnost?) pokutu snížit nebo dokonce zcela prominout, pokud osoba, které byla pokuta uložena, poskytne požadované informace pro řádný výkon kontroly?

**V Plzni dne 14/05/2023**

**Podpis autora posudku**